

ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมของนักท่องเที่ยงเพื่อการใช้ประโยชน์ของ
แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ กรณีศึกษา: แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2545

ISBN 974-04-1672-1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

รพ
ก 673ค
2545
น.2

4036803 ENTM/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม ;

วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คำสำคัญ : ความเต็มใจที่จะจ่าย / แหล่งท่องเที่ยว

กิตติ โอฟารกิจเจริญ : ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมของนักท่องเที่ยวเพื่อการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ กรณีศึกษา: แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายก (WILLINGNESS TO PAY ENTRANCE FEE BY VISITORS WHO USE NATURAL RECREATION: A CASE STUDY OF NATURAL RECREATIONS, NAKONNAYOK PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ปฐมพงศ์ สงวนวงศ์, M.A., สัญชัย สุนทรวิจิตร, วท.ม., ประภัสสรฯ ลีละกุลด์, Ph.D. 132 หน้า. ISBN 974-04-1672-1

การศึกษาความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมของนักท่องเที่ยวเพื่อการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ กรณีศึกษา: แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายก ได้แก่ น้ำตกนางรอง น้ำตกรังสิต และอุทยานวังตะไคร้ ประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมศึกษาค่าความเต็มใจที่จะจ่าย (Willingness to Pay: WTP) ด้วยวิธี Contingent Valuation Method (CVM) และวิธี Contingent Ranking Method (CRM) รวมถึงศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายของนักท่องเที่ยว ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล สุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว 400 คน แยกเป็นน้ำตกนางรอง 150 คน น้ำตกรังสิต 138 คน และอุทยานวังตะไคร้ 112 คน การวิเคราะห์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LIMDEP (Limited Dependent) หาค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของนักท่องเที่ยวด้วยวิธี CRM และ SPSS for Window สำหรับวิธี CVM ค่าสถิติที่ใช้ คือ อัตราส่วนร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis: MRA)

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่น้ำตกนางรองเต็มใจที่จะจ่าย 23.4 บาท/คน โดยวิธี CVM และได้มูลค่าของน้ำตกนางรองเท่ากับ 184.3 บาท/คน (กรณีต้องการเดินป่า) และ 751.3 บาท/คน (ไม่ต้องการเดินป่า) โดยวิธี CRM นักท่องเที่ยวที่น้ำตกรังสิตเต็มใจที่จะจ่าย 25.1 บาท/คน โดยวิธี CVM และได้มูลค่าของน้ำตกรังสิต 662.9 บาท/คน โดยวิธี CRM และนักท่องเที่ยวที่อุทยานวังตะไคร้เต็มใจที่จะจ่าย 26.4 บาท/คน โดยวิธี CVM และได้มูลค่าของอุทยานวังตะไคร้ 557.6 บาท/คน โดยวิธี CRM

ปัจจัยที่มีผลต่อค่าความเต็มใจที่จะจ่าย คือรายได้ของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับค่าความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้ประโยชน์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.01$ ส่วนทัศนคติและความรู้ในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความสัมพันธ์กับค่าความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมของนักท่องเที่ยว ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$ ทั้ง 3 ปัจจัยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก ส่วนปัจจัยอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมของนักท่องเที่ยวที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$

การประมาณการรายได้ของนักท่องเที่ยวที่เข้าไปใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว ด้วยวิธี CRM คาดว่ารายได้จากนักท่องเที่ยวสำหรับน้ำตกนางรองจะประมาณ 91.8 ล้านบาท/ปี (นักท่องเที่ยวต้องการเดินป่า) และ 374.2 ล้านบาท/ปี (ไม่ต้องการเดินป่า) น้ำตกรังสิตจะได้ประมาณ 304.5 ล้านบาท/ปี และอุทยานวังตะไคร้จะได้ประมาณ 210.1 ล้านบาท/ปี ส่วนรายได้ที่ได้จากวิธี CVM ของน้ำตกนางรองจะได้ประมาณ 11.7 ล้านบาท/ปี น้ำตกรังสิตประมาณ 11.5 ล้านบาท/ปี และอุทยานวังตะไคร้ประมาณ 9.9 ล้านบาท/ปี

4036803 ENTM/M : MAJOR : TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT ;
M.Sc. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)

KEY WORDS : WILLINGNESS TO PAY / NATURAL RECREATIONS

KITTI ORANKITCHAROEN : WILLINGNESS TO PAY ENTRANCE FEE BY VISITORS WHO USE NATURAL RECREATION: A CASE STUDY OF NATURAL RECREATIONS, NAKHONAYOK PROVINCE. THESIS ADVISORS: PATOMPONG SAGUANWONG, M.A., SANCHAI SUTIPANWIHAN, M.Sc., PAPATSARA LELAKUP, Ph.D. 132 p. ISBN 974-04-1672-1

This study uses environmental economics concept to find out the willingness to pay entrance fees of visitors who visited Nangrong Waterfall, Sarika Waterfall and Wangtakai Park Area, Nakhonayok Province. Contingent Valuation Method (CVM) and Contingent Ranking Method (CRM) were applied. Factors that affect willingness to pay were also investigated. A questionnaire was used to obtain data from 400 samples of which 150, 138 and 112 samples were from Nangrong Waterfall, Sarika Waterfall and Wangtakai Park respectively. The data were analyzed by LIMDEP Program for CRM and SPSS for Window for CVM. In addition to percentage, maximum, minimum, standard deviation and mean, Multiple Regression Analysis (MRA) was used to analyze the relationship between Willingness to Pay and Independent Variables.

The Willingness to Pay (WTP) to use Nangrong Waterfall is 23.4 baht per person according to CVM while according to CRM the value of this recreation area is 184.3 baht per person (including forest tracking attribute) and 751.3 baht per person (not including forest tracking attribute). Sarika Waterfall is 25.1 baht per person according to CVM and is 662.9 baht per person according to CRM. The WTP to use Wangtakai Park equals to 26.4 baht per person according to CVM and the value of Wangtakai Park is 557.6 baht per person according to CRM. There are 3 factors that affect WTP. They are monthly incomes (INC) that have a positive sign and are significant at level $\alpha = 0.01$, attitude of visitors in natural recreational area conversation (ATTI) and knowledge of visitors in natural recreational area conservation (KNOW) which both also have positive sign and significance at level $\alpha = 0.05$. The revenue from visitors that used the Nangrong Waterfall under CRM is expected to be 91.8 million baht per year (including forest tracking) and 374.2 million baht per year (not including forest tracking). For Sarika Waterfall, the estimated revenue is equal to 304.5 million baht per year. For Wangtakai Park, the estimated revenue is equal to 210.3 million baht per year. With CVM, the revenue is expected to be 11.7 million baht per year, 11.5 million baht per year and 9.9 million baht per year for Nangrong Waterfall, Sarika Waterfall and Wangtakai Park respectively.